

RP 62/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 45 a § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att gällande 45 a § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet temporärt ändras så att utbildning kan finansieras genom statsunderstöd för studerande som inte fullgjort den grundläggande utbildningens lärokurs eller helt saknar examen efter grundskolan samt är i åldern 30—50 år det år utbildningen inleds. Statsunderstöd kan beviljas för grundläggande yrkesutbildning som förbereder för fristående examen och som anordnas

vid en läroanstalt, för utbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen och som anordnas vid en läroanstalt samt för anordnande av examenstillfällen.

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till och med den 31 december 2015. Statsunderstöd kan beviljas för utbildning som inleds efter att lagen trätt i kraft.

MOTIVERING

1 Nuläge

Undervisnings- och kulturministeriet inledde 2013 ett kompetensprogram för unga vuxna, i syfte att erbjuda unga i åldern 20—29 år som saknar examen på andra stadiet stödd möjlighet att avlägga yrkes- eller specialyrkesexamen. Till en början har programmet genomförts så att anordnare av yrkesinriktad tilläggsutbildning beviljats statsandel för utbildning som förbereder för yrkes- eller specialyrkesexamen och som riktas till denna målgrupp. Dessutom har som statsunderstöd beviljats stöd för handlednings- och rådgivningstjänster för studerande.

Från ingången av 2014 har de anslag som anvisats för kompetensprogrammet för unga vuxna beviljats som statsunderstöd med stöd av en bestämmelse som temporärt fogats till lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009). Statsunderstöd kan enligt bestämmelsen beviljas för grundläggande yrkesutbildning som förbereder för fristående examen och som anordnas vid en läroanstalt, för utbildning som förbereder för yrkesexamen eller specialyrkesexamen och som anordnas vid en läroanstalt samt för anordnande av examenstillfällen. Genom statsunderstöd kan utbildning finansieras för studerande som är i åldern 20—29 år det år då utbildningen inleds och som inte fullgjort den grundläggande utbildningens lärokurs eller som helt saknar examen efter grundskolan. En förutsättning för att understöd beviljas är att utbildningsanordnaren har en plan för att den statsandel som beviljas för grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad tilläggsutbildning blir använd till fullt belopp. Den temporära bestämmelsen om statsunderstöd är i kraft 2014—2016.

Regeringen beslutade den 29 mars 2012 i rambeslutet om statsfinanserna 2013—2016 anvisa sammanlagt 183 miljoner euro för kompetensprogrammet för unga vuxna. För 2013 reserverades i statsbudgeten 27 miljoner euro för programmet och för 2014 52 miljoner euro.

Utöver ovannämnda anslag som anvisats för kompetensprogrammet för unga vuxna har regeringen den 3 april 2014 vid rambeslutet om statsfinanserna åren 2015—2018 beslutat att åren 2014 och 2015 anvisa sammanlagt 20 miljoner euro för vuxenutbildning för dem som inte fullgjort den grundläggande utbildningens lärokurs eller helt saknar examen efter grundskolan samt är i åldern 30—50 år det år utbildningen inleds. Enligt internationella undersökningar under senare år har en del av den vuxna befolkningen så svaga grundläggande färdigheter att de har svårt att anpassa sig till den föränderliga arbetsmarknaden. Särskilt utmanande är situationen för de vuxna som saknar examen på andra stadiet. Exempelvis vid avbrott i arbetskarriären och i förändringssituationer är möjligheterna att omplacera dem osäkrare än för andra grupper. Syftet med anslaget är att stärka kompetensbasen för vuxna som är äldre än målgruppen för kompetensprogrammet för unga vuxna.

2 Föreslagna ändringar

Syftet med propositionen är att göra det möjligt att använda anslaget för stärkande av kompetensbasen för vuxna för statsunderstöd. Avsikten är att de verksamhetsmodeller som utvecklats inom kompetensprogrammet för unga vuxna ska utnyttjas vid beviljandet av statsunderstöd.

I propositionen föreslås att gällande 45 a § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet temporärt ändras så statsunderstöd kan beviljas utom för kompetensprogrammet för unga vuxna som inledes 2013 också för utbildning för studerande som inte fullgjort den grundläggande utbildningens lärokurs eller helt saknar examen efter grundskolan samt är i åldern 30—50 år det år utbildningen inleds. Statsunderstöd kan beviljas för utbildning som förbereder för yrkesinriktad grundexamen och för anordnande av examenstillfällen. Statsunderstöd kan användas också för uppsökande verksamhet som riktas till denna målgrupp och för stöd-tjänster under utbildningstiden samt eventu-

ellt för att slopa studerandeavgifterna i den yrkesinriktade tilläggsutbildningen.

Statsunderstöd kan beviljas utbildningsanordnare inom ramen för det anslag som i statsbudgeten riktas till stärkningen av kompetensbasen för personer i åldern 30-50 år som saknar examen efter grundskolan. Med utbildningsanordnare avses de kommuner, samkommuner, registrerade sammanslutningar eller stiftelser som har tillstånd att ordna utbildning som avses i lagen om yrkesutbildning (630/1998) eller lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning (631/1998).

En förutsättning för att statsunderstöd beviljas för grundläggande utbildning är att utbildningsanordnaren i den plan som ingår i ansökan om statsunderstöd visar att grundläggande yrkesutbildning med statsandelsfinansiering kommer att ordnas i sådan omfattning att det studerandeantal som fastställts för sökanden i tillståndet att ordna grundläggande yrkesutbildning uppnås. På motsvarande sätt är en förutsättning för att statsunderstöd ska beviljas för anordnande av yrkes- och specialyrkesexamina och examenstillfällen att sökanden i den plan som ingår i ansökan visar att yrkesinriktad tilläggsutbildning ordnas minst i en omfattning som motsvarar det antal studerandeårsverken som godkänts som grund för statsandelsfinansieringen. Anordnande av statsandelsfinansierad utbildning ersätts inte med statsunderstöd och utbildningsanordnaren kan inte överföra studerande som ingår i målgruppen och som redan inlett statsandelsfinansierad utbildning till utbildning som får statsunderstöd.

Statsunderstöd får inte heller användas för sådana kostnader för studerande vilka finansieras med statsandel för driftskostnader för grundläggande yrkesutbildning eller yrkesinriktad tilläggsutbildning eller som arbetskraftsutbildning som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012).

3 Propositionens konsekvenser

Propositionen gör det möjligt att använda de anslag som i statsbudgeten anvisas för

stärkande av kompetensbasen för vuxna för statsunderstöd som beviljas utbildningsanordnare. Propositionen har inga konsekvenser på dimensioneringen av det anslag som föreslås för kompetensprogrammet för unga vuxna i statsbudgeten.

Understöd beviljas i syfte att förbättra möjligheterna för vuxna i åldern 30—50 år som inte fullgjort den grundläggande utbildningens lärokurs eller helt saknar examen efter grundskolan att kvarstå i arbetslivet och att förbättra deras karriärutveckling samt påverka sysselsättningsnivån. Avsikten är att cirka 1500 vuxna som ingår i målgruppen ska inleda studier med hjälp av dessa tilläggsresurser.

I fortsättningen söker utbildningsanordnarna utom statsunderstöd för kompetensprogrammet för unga vuxna statsunderstöd också för stärkande av kompetensbasen för vuxna. Utbildningsanordnarna ska rapportera till undervisnings- och kulturministeriet om användningen av statsunderstödet. Ändringen ökar inte väsentligt det administrativa arbetet i samband med detta eftersom beviljningsgrunderna är desamma för båda målgrupperna.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid undervisnings- och kulturministeriet.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till proposition till tilläggsbudget för staten för 2014 och avses bli behandlad i samband med den.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt och gälla till och med den 31 december 2015.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om temporär ändring av 45 a § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* temporärt i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) rubriken för 45 a § och 45 a § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 1304/2013, som följer:

45 a §

Statsunderstöd för kompetensprogrammet för unga vuxna och för stärkande av kompetensbasen för vuxna

Utöver det som föreskrivs i 5 § 1 och 2 punkten kan grundläggande yrkesutbildning som förbereder för fristående examen och som anordnas vid en läroanstalt, utbildning som förbereder för yrkesexamen eller för specialyrkesexamen och som anordnas vid en läroanstalt samt anordnande av fristående examina finansieras med statsunderstöd. Statsunderstöd kan beviljas inom ramen för det anslag som i statsbudgeten anvisas för kom-

petensprogrammet för unga vuxna och för stärkande av kompetensbasen för vuxna.

Genom statsunderstöd kan utbildning finansieras för studerande som inte fullgjort den grundläggande utbildningens lärokurs eller helt saknar examen efter grundskolan samt är i åldern 20—50 år det år utbildningen inleds. Statsunderstöd kan beviljas utbildningsanordnare som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning eller i 4 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2015.

Denna lag tillämpas inte på utbildning som inletts före lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 15 maj 2014

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPILAINEN

Undervisnings- och kommunikationsminister *Krista Kiuru*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om temporär ändring av 45 a § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* temporärt i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) rubriken för 45 a § och 45 a § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 1304/2013, som följer:

Gällande lydelse

45 a §

Statsunderstöd för kompetensprogrammet för unga vuxna

Utöver det som föreskrivs i 5 § 1 och 2 punkten kan grundläggande yrkesutbildning som förbereder för fristående examen och som anordnas vid en läroanstalt, utbildning som förbereder för yrkesexamen eller för specialyrkesexamen och som anordnas vid en läroanstalt samt anordnandet av fristående examina finansieras med statsunderstöd. Statsunderstöd kan beviljas inom ramen för det anslag som i statsbudgeten anvisas kompetensprogrammet för unga vuxna.

Genom statsunderstöd kan utbildning finansieras för studerande som inte fullgjort den grundläggande utbildningens lärokurs eller helt saknar examen efter grundskolan samt är i åldern 20—29 år det år utbildningen inleds. Statsunderstöd kan beviljas utbildningsanordnare som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning eller i 4 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Föreslagen lydelse

45 a §

Statsunderstöd för kompetensprogrammet för unga vuxna och för stärkande av kompetensbasen för vuxna

Utöver det som föreskrivs i 5 § 1 och 2 punkten kan grundläggande yrkesutbildning som förbereder för fristående examen och som anordnas vid en läroanstalt, utbildning som förbereder för yrkesexamen eller för specialyrkesexamen och som anordnas vid en läroanstalt samt anordnande av fristående examina finansieras med statsunderstöd. Statsunderstöd kan beviljas inom ramen för det anslag som i statsbudgeten anvisas *för* kompetensprogrammet för unga vuxna *och för stärkande av kompetensbasen för vuxna*.

Genom statsunderstöd kan utbildning finansieras för studerande som inte fullgjort den grundläggande utbildningens lärokurs eller helt saknar examen efter grundskolan samt är i åldern 20—50 år det år utbildningen inleds. Statsunderstöd kan beviljas utbildningsanordnare som avses i 8 § i lagen om yrkesutbildning eller i 4 § i lagen om yrkesinriktad vuxenutbildning.

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2015.

Denna lag tillämpas inte på utbildning som inlett före lagens ikraftträdande.